

BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

Broj 9 | Ožujak, 2014.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

SADRŽAJ

1.1.
Regulativa
(propisi, upute,
smjernice, odluke)

1.7.2.
Konferencije, seminari,
sastanci

1.7.1.
Projekti

1.7.
Međunarodna suradnja
i aktivnosti

1.6.
Suradnja na državnoj i
lokalnoj razini

1.5.
Unutarnja revizija u sustavu EU fondova

1.
AKTIVNOSTI U
I. KVARTALU 2014.

1.2.
Aktualnosti

1.3.
Izobrazba za
zvanje ovlaštenoga
unutarnjeg revizora u
javnom sektoru

1.4.
Kontinuirano stručno
usavršavanje ovlaštenih
unutarnjih revizora u
javnom sektoru

2.
IZ PRAKSE
ZA PRAKSU

3.
JESTE LI
ZNALI?

4.
NAJAVLJUJEMO

5.
ZAVRŠNE
NAPOMENE

Poštovani čitatelji,

Prvi kvartal, nove radne godine je sada već iza nas. Čekaju nas nove obaveze, ali i nove pobjede, kako svi vjerujemo.

Bilten unutarnjih revizora u javnom sektoru promijenio je ime i vizualni identitet i od sada izlazi pod nazivom Bilten Središnje harmonizacijske jedinice. Ova izmjena napravljena je iz razloga što želimo privući zanimanje šireg kruga potencijalnih čitatelja.

Izdavanjem ove publikacije Središnja harmonizacijska jedinica, nastavlja sa svojim aktivnostima iz programa rada svojih nadležnosti – izdavanje uputstava i informacija iz područja financijskog upravljanja i kontrola i unutarnje revizije.

Ovu priliku iskoristili smo da podsjetimo na Vaše obveze koje proizlaze iz Upute za vođenje i održavanje registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice i Upute za izradu i donošenje Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

Pregled aktivnosti izvršenih u I. kvartalu ove godine, među ostalim započinjemo osvrtnom na izobrazbu u području financijskog upravljanja i kontrola te predstavljanjem postupka obavljanja povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna od strane Središnje harmonizacijske jedinice.

Nadalje predstavljamo članak o načinu razmjene iskustava, znanja, promoviranja dobre prakse i uspostave međunarodne suradnje na području unutarnje revizije unutar javnih službi za zapošljavanje.

Broj zaključujemo kratkim osvrtom na par novih zakonskih i podzakonskih propisa iz nadležnosti Ministarstva financija.

I na kraju, zahvaljujemo svim autorima tekstova u ovom broju koji su pridonijeli promicanju informacija u ovom području, a sve ostale kolege pozivamo da informacijama iz svoga područja rada sadržajno obogatite sljedeća izdanja.

NAČELNICA SEKTORA

Marela Knežević

Autori:

Davor Kozina
Irena Majstorović
Iva Jukić Katana
Kristina Hobolja
Larisa Vukoja
Ljerka Crnković
Marela Knežević
Mladenka Planinić
Nikolina Bibić
Veliborka Andrianić
Željka Tufegdžić

Korektor:

Iva Jukić Katana

Grafičko oblikovanje:

ZALE d.o.o.
Čalogovićeve 6
10000 Zagreb

Ministarstvo financija

Uprava za financijsko upravljanje,
unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje
revizije i financijske kontrole
Ulica grada Vukovara 70 / V kat
10 000 Zagreb

tel: 01/4585 901
faks: 01/4585 903
e-mail: shj@mfin.hr
www.mfin.hr/hr/pifc

Aktivnosti u I. kvartalu 2014.

1.1. Regulatorna (propisi, upute, smjernice, odluke)

Uputa za vođenje i održavanje registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice

U ovom broju Biltena podsjetili bi vas na Uputu za vođenje i održavanje registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice od 27. kolovoza 2012. (KLASA: 043-01/12-01/393, URBROJ: 513-10/12-1) koja je dostupna na:

<http://www.mfin.hr/hr/regulatorna-1-2>

Sukladno članku 35. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija nadležna je za vođenje i održavanje slijedećih registara:

- Registra osoba uključenih u financijsko upravljanje i kontrole
- Registra jedinica za unutarnju reviziju
- Registra povelja unutarnjih revizora
- Registra ovlaštenih revizora

U registru osoba uključenih u financijsko upravljanje i kontrole vodi se evidencija voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, koordinatora za financijsko upravljanje i

kontrole, osoba odgovornih za koordinaciju aktivnosti u uspostavi procesa upravljanja rizicima na razini korisnika proračuna te osoba zaduženih za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima.

Registar jedinica za unutarnju reviziju sadrži pregled korisnika proračuna koji su uspostavili unutarnju reviziju s podacima o instituciji, organizacijskom statusu jedinice za unutarnju reviziju, broju sistematiziranih i popunjenih radnih mjesta za unutarnju reviziju (uključujući broj ovlaštenih unutarnjih revizora), kao i podatak obavlja li jedinica za unutarnju reviziju poslove unutarnje revizije za drugu instituciju na temelju potpisanog sporazuma o obavljanju poslova unutarnje revizije.

Registar povelja unutarnjih revizora sadrži podatke o važećim poveljama unutarnje revizije, a registar ovlaštenih revizora podatke o osobama koje su stekle ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru.

Gore spomenutom Uputom, za potrebe vođenje registara propisana je obveza dostavljanja spomenutih podataka od strane voditelja jedinica za unutarnju reviziju/ unutarnjih revizora odnosno voditelja za financijsko upravljanje i kontrole.

Primjećujemo kako voditelji jedinica za unutarnju reviziju/unutarnji revizori te voditelji za financijsko upravljanje i kontrole propuštaju dostaviti Središnjoj harmonizacijskoj jedinici ažurirane obrasce „Podaci vezani uz jedinicu za unutarnju reviziju“ i „Podaci vezani uz ovlaštenog revizora“, odnosno „Podaci vezani uz ustrojstvenu jedinicu za financije i proračun“ i „Podaci vezani uz imenovane osobe uključene u financijsko upravljanje i kontrole“ ako se statusi/podaci o kojima se izvještava putem obrazaca promijene.

Spomenuti obrasci dio su Upute za vođenje i održavanje registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice, a možete ih preuzeti i direktno sa <http://www.mfin.hr/hr/regulativa-1-2>

Obrasci se dostavljaju Središnjoj harmonizacijskoj jedinici e-poštom kao excel dokument i kao skenirani dokument na adresu shj@mfin.hr ili putem fax-a na broj 01/4585-903 te iste nije potrebno dostavljati u izvorniku putem pošte.

Rok za dostavu obrazaca je osam radnih dana od dana nastanka promjene.

1.2. Aktualnosti

Izobrazba iz područja financijskog upravljanja i kontrola

Središnja harmonizacijska jedinica je za 2014. pripremila više modula i radionica iz područja financijskog upravljanja i kontrola koji će se održavati u organizaciji Državne škole za javnu upravu.

Prema Programu stručne izobrazbe za financijsko upravljanje i kontrole organizirani su:

1. Osnovni moduli
2. Izborni modul Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna te
3. Radionice koje su se pokazale potrebnim u cilju praktične provedbe financijskog upravljanja i kontrola, a to su:
 - Upravljačka odgovornost – financijsko upravljanje i kontrole za rukovoditelje
 - Povezivanje strateškog plana s financijskim planom i organizacijskom strukturom
 - Upravljačko i troškovno računovodstvo
 - Provođenje kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna.

Osim predavača iz Središnje harmonizacijske jedinice, u održavanje modula i radionica uključeni su predstavnici državne i lokalne razine koji su zaduženi za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola u svojim institucijama.

Proces prijavljivanja za sudjelovanje na modulima/radionicama je završen, prijave obrađene i polaznicima su poslani obavijesti o pohađanju radionice. Odaziv je bio izuzetno velik, posebno za izborni modul Upravljanje rizicima i radionicu Provođenje kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna.

U prvom kvartalu 2014. održano je pet različitih modula odnosno radionica. Veliki je interes korisnika proračuna za održavanjem ovakve izobrazbe, što pokazuje i činjenica da su svi predviđeni moduli i radionice koji se planiraju održati do srpnja 2014. popunjeni. Polaznici radionica su pohvalili model stručnog usavršavanja na koji se mogu prijaviti ne samo osobe nadležne za financije i proračun već i rukovoditelji koji

su u svom dijelu odgovorni za razvoj financijskog upravljanja i kontrola, upravljanje rizicima i provođenje kontrola na licu mjesta.

Državna škola za javnu upravu nudi također i mogućnost održavanja modula/radionica u prostoru korisnika proračuna tzv. "in house" edukacije, što su već neki korisnici iskoristili i na taj način osigurali pohađanje izobrazbe za veći broj svojih zaposlenika.

U tablici, u nastavku dajemo pregled održanih modula/radionica u razdoblju od siječnja do ožujka 2014.:

RB.	NAZIV	TERMIN ODRŽAVANJA U 2014.		BR. SUDIONIKA	
	Osnovni moduli				
1.	FINANCIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLE ZA DRŽAVNU RAZINU	19.-20. veljače 2014.	3.-4. ožujka 2014.	17	17
2.	FINANCIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLE ZA LOKALNU RAZINU	5.-6. ožujka 2014.		14	
	Radionice				
1.	POVEZIVANJE STRATEŠKOG PLANA S FINANCIJSKIM PLANOM I ORGANIZACIJSKOM STRUKTUROM	23. siječnja 2014.		25	
2.	PROVOĐENJE KONTROLA NA LICU MJESTA KOD KRAJNJIH KORISNIKA TRANSFERA IZ PRORAČUNA	24. siječnja 2014.	29. siječnja 2014. (MINPO IN HOUSE)	21	13
		10. veljače 2014.	20. veljače 2014. (ZADARSKA ŽUPANIJA IN HOUSE)	23	16
	Izborni modul				
1.	UPRAVLJANJE RIZICIMA KOD KORISNIKA PRORAČUNA	27. veljače 2014.	4. ožujka 2014. (ZAGREB IN HOUSE)	22	20
	Ukupno	10 termina		188	

Moduli/radionice planirani za održavanje u 2014. sadržani su u našem Katalogu izobrazbe za 2014. koji je objavljen na: <http://www.mfin.hr/hr/izobrazba-1-2>

U narednom razdoblju planira se nastavak suradnje Središnje harmonizacijske jedinice i Državne škole za javnu upravu koja je temeljem sporazuma o suradnji preuzela organizaciju održavanja modula i radionica iz područja financijskog upravljanja i kontrola, a Središnja harmonizacijska jedinica ostaje nositelj pripreme programa.

Ažuriranje Smjernica za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna

Središnja harmonizacijska jedinica je u Godišnjem planu rada za 2014. predvidjela ažuriranje postojećih Smjernica za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna.

S obzirom da su navedene Smjernice izrađene još 2009. neophodno ih je ažurirati uzimajući u obzir regulativu koja je u međuvremenu donesena, uvođenje strateškog planiranja na državnoj i lokalnoj razini te iskustva korisnika proračuna u praktičnoj primjeni postojećih Smjernica.

Donošenje novih Smjernica predviđeno je u III. kvartalu 2014., a u izradi će sudjelovati i predstavnik SIGMA-e.

Međutim, važno je istaknuti da se djelotvorno upravljanje rizicima ne može uspostaviti bez izgrađenog kontrolnog okruženja, što podrazumijeva:

- povezanost strateških i operativnih planova s financijskim planom te
- jasnu dodjelu ovlasti i odgovornosti za realizaciju ciljeva navedenih u planskim dokumentima

kako na državnoj tako i na lokalnoj razini.

Okružnica za izradu i dostavu Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola

Okružnica za izradu i dostavu Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola objavljena je na web stranici Ministarstva financija 18. ožujka 2014.

<http://www.mfin.hr/hr/shj-novosti-1-2>

Napominjemo, svi korisnici proračuna u obvezi su planirati aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola, s time da se uzima u obzir izrada Plana otklanjanja slabosti i nepravilnosti (prilog uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti) te izrada Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

Korisnici proračuna razine glave organizacijske klasifikacije (agencije, centri i sl.), proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (ustanove u zdravstvu, školstvu, kulturi, socijalu i sl.), gradovi ispod 35 000 stanovnika i općine obvezni su izraditi samo Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti (prilog uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti) koji je ujedno i planski dokument za razvoj financijskog upravljanja i kontrola.

Veći korisnici proračuna, prije svega korisnici proračuna razine razdjela organizacijske klasifikacije (ministarstva i ostala središnja tijela državne uprave), županije, županijska središta, veliki gradovi iznad 35 000 stanovnika te izvanproračunski korisnici državnog proračuna, obvezni su pored Plana otklanjanja slabosti i nepravilnosti, pripremiti i Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole koji se temelji na široj procjeni sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Za unutarnje revizore Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole važan je izvor informacija o slabostima u sustavu financijskog upravljanja i kontrole te na jednom mjestu daje prikaz aktivnosti koje se planiraju poduzeti u svrhu poboljšanja sustava. Također, ovaj Plan je mehanizam da se preporuke unutarnje revizije iz ranijih razdoblja koje nisu provedene, planiraju za izvršenje u narednom razdoblju.

Podsjećamo da se Upute za izradu i donošenje Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole nalaze na web stranici Ministarstva financija

<http://www.mfin.hr/hr/planovi-razvoja-i-izvjescivanje>

Korisnici proračuna obveznici izrade Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole dužni su Plan pripremiti sukladno navedenim uputama i dostaviti Središnjoj harmonizacijskoj jedinici do 31. ožujka 2014. elektronskim putem na adresu iva.jurcevic@mfin.hr odnosno putem pošte na adresu Ministarstva financija, Katančićeva 5, Zagreb, s naznakom Sektora za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole.

Izrada Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2013.

Sukladno odredbama članka 35. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Središnja harmonizacijska jedinica priprema Objedinjeno godišnje

izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2013. Podloga za izradu su pojedinačna godišnja izvješća korisnika proračuna o aktivnostima vezanima uz sustav financijskog upravljanja i kontrole te unutarnje revizije.

Povremena provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna

Temeljem članka 35. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine br. 141/06) i članka 14. Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine br. 96/13), Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija obavlja povremenu provjeru kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna pregledom cjelovitog obavljanja poslova unutarnje revizije.

S obavljanjem provjera kvalitete započinje se krajem ožujka 2014. sukladno Godišnjem planu za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna u 2014. (KLASA: 043-01/13-01/1576, URBROJ: 513-08-03-14-18 od 21. veljače 2014.).

Godišnjim planom za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna u 2014. planirano je obavljanje 31 provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna na državnoj i lokalnoj razini.

Informacije o planiranim provjerama kvalitete objavljene su na:

<http://www.mfin.hr/hr/provjera-kvalitete>

U nastavku, radi razumijevanja dajemo prikaz modela po kojem je provjera kvalitete obavljena u 2013.

Područja po kojima se pregledavalo obavljanje poslova unutarnje revizije:

	Područja provjere
1.	USPOSTAVA UNUTARNJE REVIZIJE
2.	ZAPOSLENICI UNUTARNJE REVIZIJE
3.	KONTINURANO STRUČNO USAVRŠAVANJE UNUTARNJIH REVIZORA
4.	UPRAVLJANJE UNUTARNJOM REVIZIJOM
5.	PLANIRANJE UNUTARNJE REVIZIJE
6.	RADNA DOKUMENTACIJA
7.	OBAVLJANJE UNUTARNJE REVIZIJE
8.	PRAĆENJE PROVEDBE PREPORUKA
9.	IZVJEŠĆIVANJE
10.	PROGRAM OSIGURANJA KVALITETE I UNAPRJEĐENJA
11.	POSTUPANJE S NEPRAVILNOSTIMA I PRIJEVARAMA

Uputa za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (ver. 1.0) 2013.

- Provjera kvalitete se obavlja temeljem Godišnjeg plana
- Provjeru kvalitete su obavljali djelatnici Središnje harmonizacijske jedinice (u timu po dvoje)

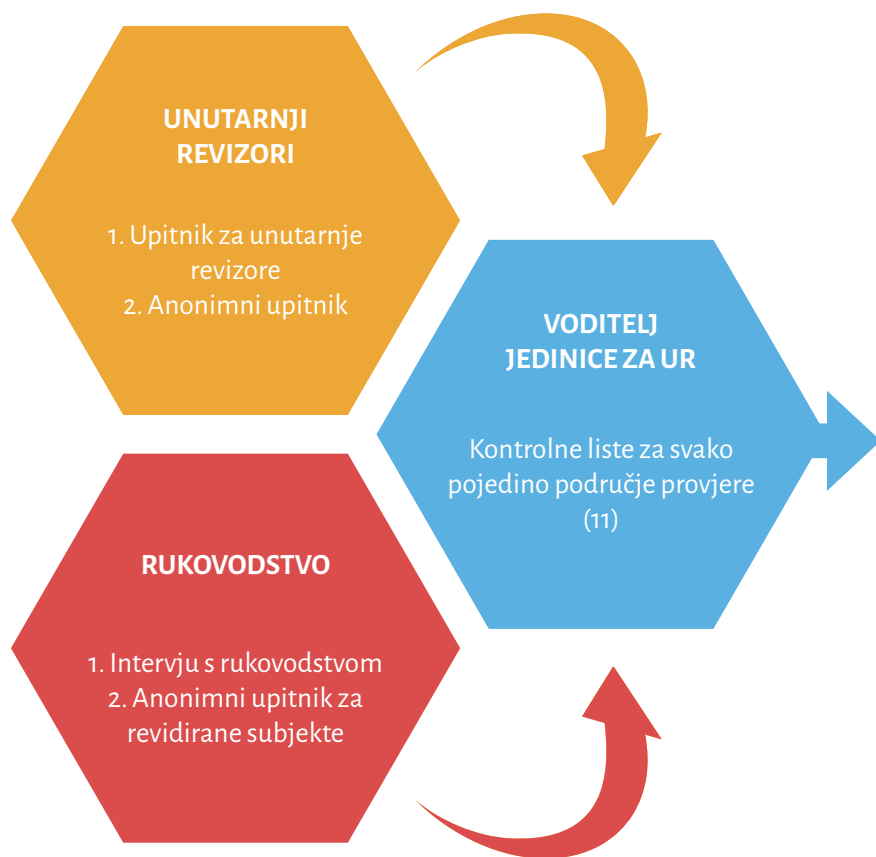
- Ministar financija donio je odluku o imenovanju osoba koje su obavile provjeru kvalitete
- Osobe su potpisale Izjavu o povjerljivosti i nepristranosti
- Provjera je trajala oko 7-10 dana (2-3 dana terenskog rada)

Dokumentacija koja se koristila za provjeru kvalitete:

Radna dokumentacija	Pregled dokumentacije
Kontrolne liste za svako od područja provjere (11 kontrolnih listi)	<ul style="list-style-type: none"> • Akt o uspostavi • Pravilnik o unutarnjem redu • Povelja o unutarnjoj reviziji • Uvjeti za radna mjesta/dokaz ispunjenja uvjeta
Intervjui s unutarnjim revizorima	<ul style="list-style-type: none"> • Dokazi kontinuiranog usavršavanja • Pisane procedure
Anonimni upitnik za unutarnje revizore za ispitivanje zadovoljstva upravljanjem unutarnjom revizijom	<ul style="list-style-type: none"> • Strateški, godišnji plan unutarnje revizije (metodologija izrade planova) • Obavljanje revizija, metodologija obavljanja (na xy uzorku završenih unutarnjih revizija)
Intervju s rukovodstvom	<ul style="list-style-type: none"> • Revizorska radna dokumentacija (stalni/tekući dosjei) • Dokumentiranost praćenja preporuka
Anonimni upitnik za revidirane subjekte o zadovoljstvu radom unutarne revizije	<ul style="list-style-type: none"> • Izvješća rukovodstvu (godišnja, polugodišnja, kvartalna) • Program osiguranja kvalitete (obavljanje stalnog i povremenog nadzora)

Proces utvrđivanja i ocjene stanja sustava unutarnje revizije kod korisnika proračuna (model 2013.)

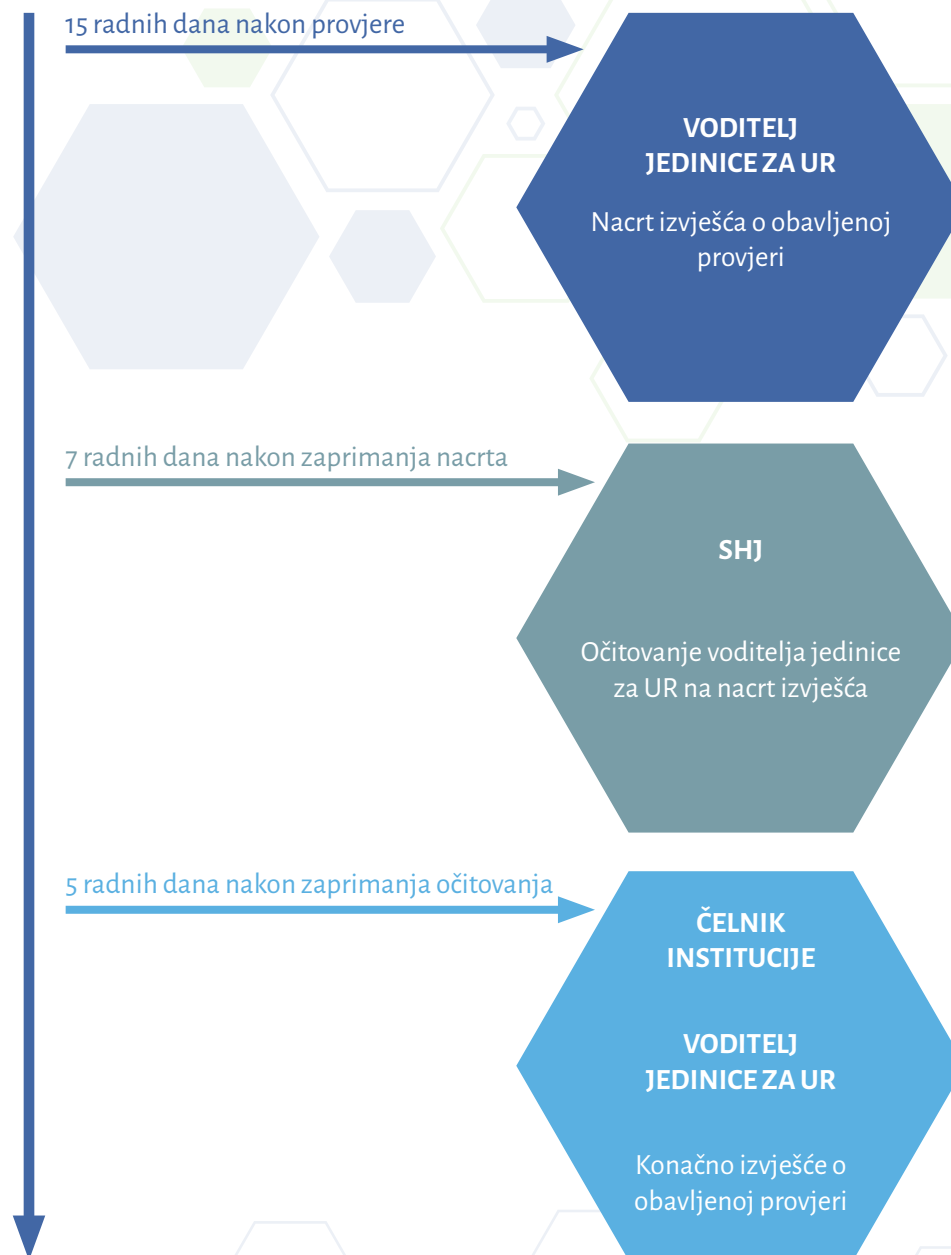
Postotak usklađenosti	Ocjena usklađenosti	Opis ocjene	Mišljenje
≤50%	0	Neusklađeno	...neusklađenosti narušavaju sposobnost obavljanja unutarnje revizije
51% - 75%	1	Djelomično usklađeno	Ima potencijala za značajna poboljšanja
76% - 99%	2	Uglavnom usklađeno	Ima potencijala za manja poboljšanja
100%	3	Usklađeno	Zahtjevi ispunjeni

Sadržaj izvješća o obavljenoj provjeri kvalitete:

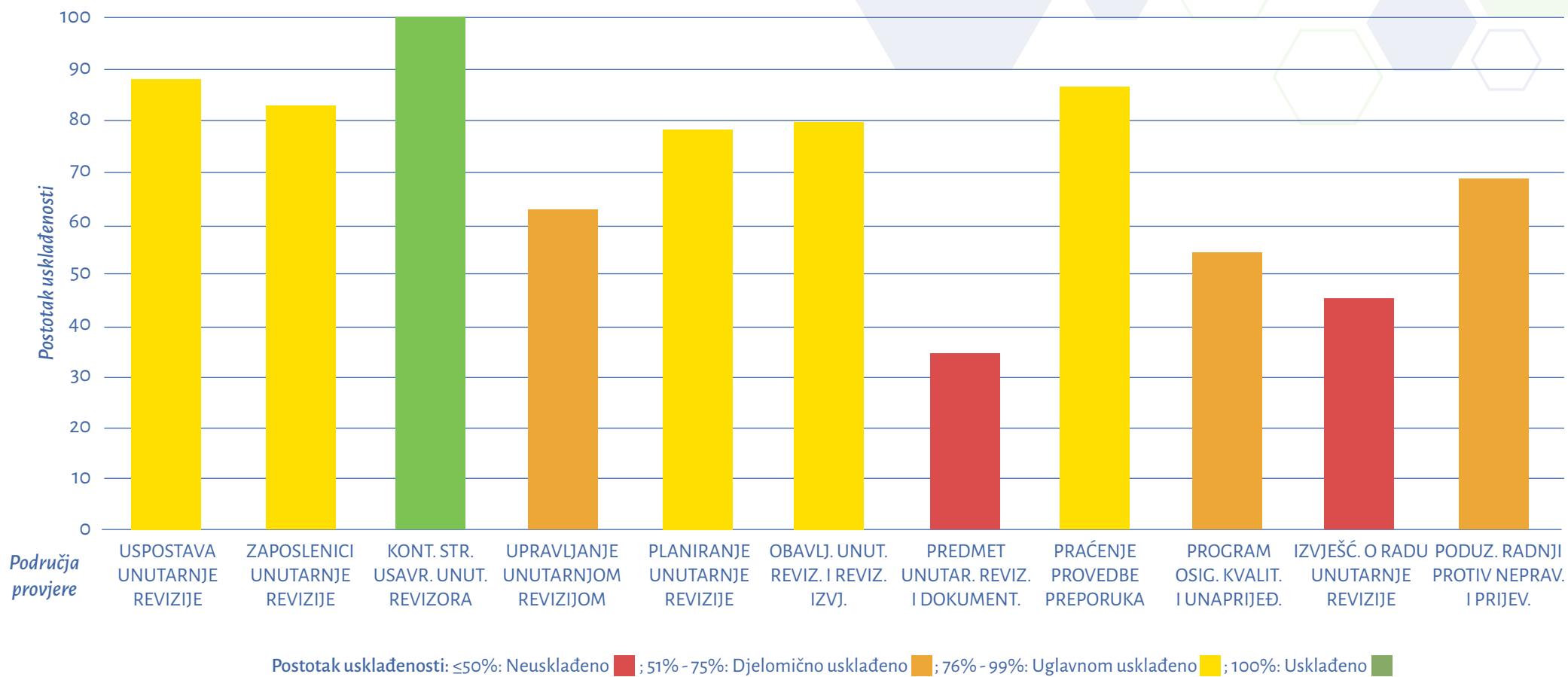
- Uvod
 - ✓ Cilj i opseg provjere
 - ✓ Popis regulative temeljem kojih je provjera provedena
 - ✓ Osobe koje su obavile provjeru
 - ✓ Mjesto i razdoblje obavljanja provjere
 - ✓ Metodologija obavljanja provjere kvalitete
- Rezultati obavljene provjere (po područjima provjere)
 - ✓ Nalazi, ocjena, mišljenje, preporuke
- Zaključak
- Dodaci
 - ✓ Očitovanje voditelja jedinice za unutarnju reviziju na nacrt izvješća

Proces izvješćivanja o obavljenoj provjeri kvalitete

Rezultati povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna u 2013.

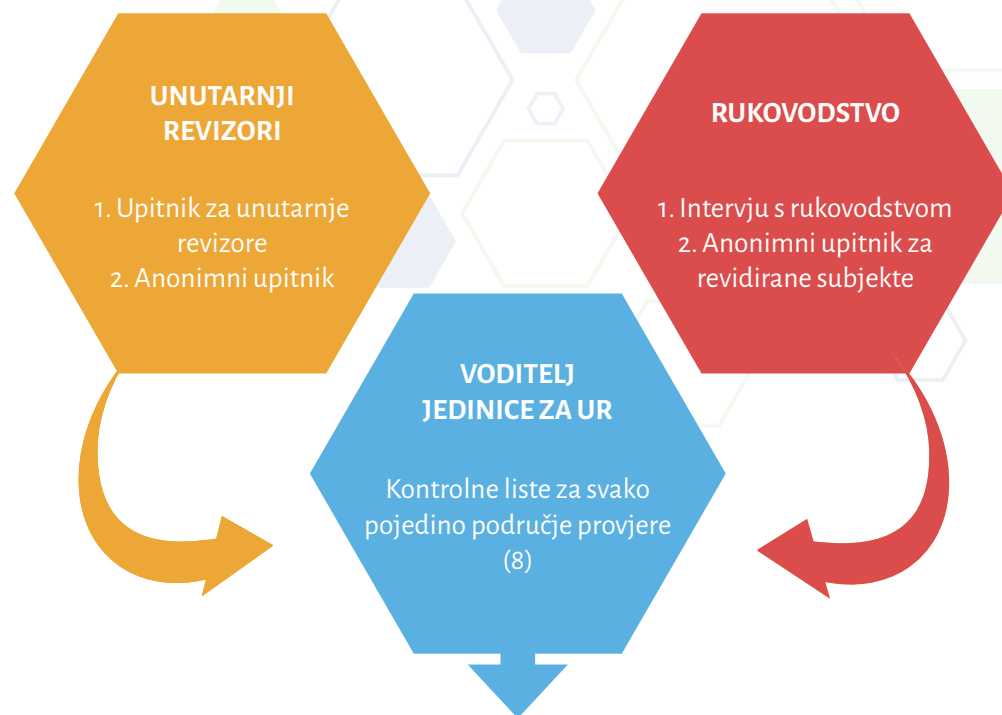

Za provjere u 2014. područja provjera kvalitete su redefinirana, kao i način utvrđivanja i ocjene stanja sustava unutarnje revizije kod korisnika proračuna, i to kako slijedi:

	Područja provjere
1.	USPOSTAVA UNUTARNJE REVIZIJE
2.	ZAPOSLENICI UNUTARNJE REVIZIJE
3.	UPRAVLJANJE UNUTARNJOM REVIZIJOM
4.	STRATEŠKI I GODIŠNJI PLAN UNUTARNJE REVIZIJE
5.	PLANIRANJE POJEDINAČNE UNUTARNJE REVIZIJE
6.	PROVOĐENJE POJEDINAČNE REVIZIJE
7.	IZVJEŠĆIVANJE O POJEDINAČNOJ REVIZIJI
8.	PROGRAM OSIGURANJA KVALITETE I UNAPRJEĐENJA

Uputa za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije
(ver. 2.0) 2014.

Proces utvrđivanja i ocjene stanja sustava unutarnje revizije kod korisnika proračuna (model 2014.)

Pitanja 1. razine	Pitanja 2. razine	Opis ocjene	Mišljenje o usklađenosti
		Neusklađeno	...neusklađenosti narušavaju sposobnost obavljanja unutarnje revizije
		Djelomično usklađeno	Ima potencijala za značajna poboljšanja
		Uglavnom usklađeno	Ima potencijala za manja poboljšanja
		Usklađeno	Zahtjevi ispunjeni

1.3. Izobrazba za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru

Održani ispiti

Središnja harmonizacijska jedinica je sukladno Napatku o provođenju stručne izobrazbe i polaganju ispita za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru (KLASA: 043-01/10-01/208, URBROJ: 513-10/10-1 od 31. svibnja 2010.) u sklopu Programa stručne izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru organizirala i provela:

usmeni ispit za kandidate koji su završili teoretski i praktični dio izobrazbe

- 17. siječnja 2014. (6 kandidata)
- 28. veljače 2014. (6 kandidata)

popravni pismeni ispit za kandidate iz 23. grupe:

- 16. siječnja 2014. (4 kandidata)

pismeni ispit za kandidate iz 24. grupe koji su završili teoretski dio izobrazbe

- 7. ožujka 2014. (18 kandidata)

Izobrazba u tijeku

U siječnja 2014. je završena teoretska izobrazba u sklopu Programa stručne izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru, za 24. grupu (16 kandidata).

Novi ciklus izobrazbe

Novi ciklus izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora u javnom sektoru, ako bude dovoljan broj prijavljenih kandidata za 25. grupu, počet će 26. svibnja 2014. Prijave se primaju do 9. svibnja 2014.

1.4. Kontinuirano stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru

Izborni moduli i radionice

U svrhu kontinuiranog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru u razdoblju od siječnja do ožujka 2014. održani su sljedeći izborni moduli/radionice:

Izvešće o radu Programskog vijeća za stručnu izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru za 2013.

Sukladno članku 15. Poslovnika o radu Programskog vijeća za stručnu izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru (KLASA: 131-01/09-01/161, URBROJ: 513-10/10-9 od 5. svibnja 2010.) Programsko vijeće podnijelo je godišnje izvješće o svome radu za 2013. godinu.

Izvešće o radu Programskog vijeća za 2013. dostupno je na:
<http://www.mfin.hr/hr/izobrazba-1-2-1>

RB.	NAZIV	TERMIN ODRŽAVANJA U 2014.	BR. SUDIONIKA
	Radionice		
1.	PRIKUPLJANJE, OBRADA I KORIŠTENJE FINACIJSKIH I NEFINACIJSKIH PODATAKA ZA POTREBE UNUTARNJE REVIZIJE	17. veljače 2014.	16
2.	UZORKOVANJE U UNUTARNJOJ REVIZIJI	25. veljače 2014.	23
3.	REVIZIJA PROCESA OBRAČUNA PLAĆA I MATERIJALNIH PRAVA PREMA KOLEKTIVNOM UGOVORU	11. ožujka 2014.	33
4.	TESTIRANJE SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA	21. ožujka 2014.	32
5.	MENTORSTVO	28. ožujka 2014.	11
	Izborni modul		
1.	UNUTARNJA REVIZIJA INFORMACIJSKIH SUSTAVA	6.-7. veljače 2014.	14
	Ukupno	6 termina	129

1.5. Unutarnja revizija u sustavu EU fondova

Tematske revizije EU fondova u 2014.

Započele su aktivnosti vezane uz obavljanje dviju horizontalnih revizija EU sredstava u 2014., u institucijama uključenima u sustav upravljanja i provedbu projekata financiranih sredstvima EU u svrhu osiguranja kvalitete provedbe ugovorenih projekata iz programa IPA I komponente i to revizije:

1. Revizija praćenja provedbe projekata
2. Revizija procesa uspostave, upravljanja i izvješćivanja o rizicima

Za obje revizije imenovani su članovi radne skupine za pripremu i koordinaciju obavljanja horizontalnih revizija i sastavljen je akcijski plan za obavljanje horizontalnih revizija. Vezano uz horizontalnu reviziju procesa praćenja provedbe projekata financiranih iz sredstava EU (IPA I) čije se provođenje prema akcijskom planu planira u razdoblju travanj - lipanj 2014., u Središnjoj harmonizacijskoj jedinici održani su sastanci s radnom skupinom na kojima je pripremljena radna dokumentacija za provođenje revizije (predložak uvodne izjave i upitnika).

U svrhu provođenja horizontalne revizije procesa uspostave, upravljanja i izvješćivanja o rizicima (IPA I) koja će biti provedena u razdoblju rujan - listopad 2014. održan je prvi sastanak radne skupine na kojem se raspravljalo o nacrtu uvodne izjave, te su definirani zadaci članova radne skupine vezano uz izradu upitnika po pojedinačnim kontrolnim ciljevima revizije.

1.6. Suradnja na državnoj i lokalnoj razini

Suradnja s Državnim uredom za reviziju

Središnja harmonizacijska jedinica i Državni ured za reviziju redovito (svaka tri mjeseca) održavaju zajedničke sastanke na kojima se raspravlja o praktičnoj implementaciji financijskog upravljanja i kontrola te unutarnje revizije u javnom sektoru.

Na sastanku održanom 18. prosinca 2013. dogovoreno je da se početkom 2014. državnim revizorima predstave rezultati analize financijskog upravljanja i kontrola provedene u korisnicima proračuna na državnoj razini, a u svrhu informiranja državnih revizora. Tako je 15. siječnja 2014. predstavnik Središnje harmonizacijske jedinice održao prezentaciju za 30-tak državnih revizora koji su se bili pripremali za početak obavljanja revizija u ministarstvima i drugim tijelima državne uprave za 2013.

Državnim revizorima prezentirani su rezultati analize financijskog upravljanja i kontrola koja je provedena u dva ministarstva. Raspravljana su područja vezana uz izradu i praćenje provedbe strateškog plana za trogodišnje razdoblje, te donošenje odluka o odgovornim osobama za realizaciju ciljeva navedenih u strateškim planovima ministarstava i odluka za upravljanje proračunskim sredstvima osiguranima u financijskim planovima. Navedene odluke predstavljaju instrument za praktičnu primjenu upravljačke odgovornosti, a njihova nemogućnost detaljnije razrade pokazatelj je potrebnih promjena u organizacijskim strukturama i načinu izrade financijskog plana.

Istaknut je nedostatak interne razrade financijskog plana po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama jer pojedini rukovoditelji odgovorni za ciljeve nisu samostalni u raspolaganju proračunom svoje ustrojstvene jedinice niti mogu pratiti koliko su u financijskom smislu bili uspješni u realizaciji postavljenih ciljeva.

Također su raspravljene teme vezane uz upravljanje rizicima, interni sustav izvješćivanja, te odnos i način suradnje između ministarstava i proračunskih/izvanproračunskih korisnika u nadležnosti. Kao pretpostavke za izgradnju dobrog sustava upravljanja i razvoja upravljačke odgovornosti istaknute su potrebe definiranja metodologije izrade sektorskih strategija i dugoročnih strateških dokumenata i njihovo povezivanje sa strateškim planom za trogodišnje razdoblje odnosno s financijskim planom.

Zadnji kvartalni sastanak predstavnika Središnje harmonizacijske jedinice i Državnog ureda za reviziju održan je 24. ožujka 2014. i tom prilikom razgovaralo se o zajedničkim jedinicama za unutarnju reviziju u sustavu zdravstva, kao i o obvezama koje korisnici proračuna trebaju izvršiti do kraja 2014. radi usklađivanja s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. U aktima kojima se uređuje djelokrug rada jedinice za unutarnju reviziju treba **dopuniti opis poslova jedinice za unutarnju reviziju** na način da se utvrdi da će jedinica za unutarnju reviziju ministarstva/županije/grada uz poslove koji se odnose na unutarnju reviziju na razini ministarstva/županije/grada, obavljati unutarnju reviziju i u korisnicima proračuna u njihovoj nadležnosti. **Opise poslova potrebno je uskladiti zaključno do 31. prosinca 2014.** Također, potrebno je **provesti izmjene i dopune sistematizacije radnih mjesta unutarnjih revizora** kako bi se uskladile s odredbama Pravilnika u tom dijelu.

Suradnja s korisnicima proračuna na državnoj i lokalnoj razini

Tijekom siječnja/veljače 2014. održani su sastanci u Ministarstvu zdravlja, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta te Ministarstvu zaštite okoliša i prirode u vezi aktivnosti koje se pokreću radi usklađivanja s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, uključujući izmjene uredbi i pravilnika o sistematizaciji u dijelu koji se odnosi na unutarnju reviziju.

Na inicijativu revizora Grada Zagreba održan je sastanak sa pomoćnicom pročelnika za unutarnju reviziju vezano uz primjenu Priručnika za unutarnje revizore u praksi.

Direktorica Sektora za unutarnju reviziju Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju sa suradnicima, primila je predstavnike Središnje harmonizacijske jedinice kako bi ih pobliže upoznala sa postupkom vanjske procjene kvalitete unutarnje revizije koju su kod njih obavili vanjski ocjenjivači.

1.7. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Suradnja u okviru PEM PAL-a

U razdoblju od 3. do 5. ožujka 2014. održane su u Budvi (Crna gora) dvije radionice PEM PAL Zajednice praksi unutarnje revizije - radionica o procjeni rizika i radionica o kontroli kvalitete rada unutarnje revizije.

Na radionici o procjeni rizika raspravljalo se o metodološkom pristupu procjeni rizika pri izradi strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije. Naglasak radionice je bio na načinu definiranja „audit univerzuma“ kao polaznoj osnovi za potrebe planiranja, načinu i kategorizaciji istoga sukladno organizacijskim cjelinama, procesima, funkcijama ili sl., kao i identifikaciji i procjeni rizika koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva organizacije, obzirom na vjerojatnost i učinak istih. Sudionici radionice su iznesli svoja iskustva u procjeni rizika i raspravom pridonijeli konačnom definiranju dodataka za strateško i godišnje planiranje uz PEM PAL Priručnik za unutarnje revizore.

Na radionici o kontroli kvalitete raspravljalo se o unutarnjem procjenjivanju funkcije unutarnje revizije (samoprocjeni) te o provjeri kvalitete unutarnje revizije koju obavlja Središnja harmonizacijska jedinica. Kroz radionicu je također naglašeno da se provjera kvalitete koju obavlja Središnja harmonizacijska jedinica ne može smatrati neovisnom vanjskom procjenom kvalitete koju je prema Međunarodnim standardima potrebno obaviti najmanje jednom u pet godina, ali da svakako može biti dobra priprema za jedinice za unutarnju reviziju, kako bi rezultati vanjske procjene bili što bolji.

Studijske posjete predstavnika Armenije i Gruzije Središnjoj harmonizacijskoj jedinici

U sklopu studijske posjete organizirane u okviru GIZ regionalnog programa „Upravljanje javnim financijama u južnom Kavkazu“ u siječnju 2014. Središnju harmonizacijsku jedinicu posjetili su predstavnici Republike Armenije. Tijekom posjeta održan je niz prezentacija iz područja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske koje su pripremili predstavnici Središnje harmonizacijske jedinice i voditelj Službe unutarnje revizije Ministarstva financija.

Također u organizaciji GIZ-a, u siječnju 2014. primljeni su i predstavnici iz Gruzije i to predstavnici njihove Središnje harmonizacijske jedinice iz Ministarstva financija, predstavnici Grada Tibilisa, Ministarstva pravosuđa Gruzije te voditelji i stručnjaci iz područja unutarnje revizije. Predstavnici Središnje harmonizacijske jedinice održali su izlaganja s ciljem prenošenja iskustava Republike Hrvatske vezano uz uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru s naglaskom na unutarnju reviziju.

1.7.1. Projekti

IPA 2010 projekt „Jačanje stručnosti unutarnjih revizora u javnom sektoru Republike Hrvatske u obavljanju revizija u području Kohezijskog i strukturnih fondova u skladu s najboljim praksama EU“

Vezano uz twinning light projekt Središnje harmonizacijske jedinice „Jačanje stručnosti unutarnjih revizora u javnom sektoru Republike Hrvatske u obavljanju revizija u području Kohezijskog i strukturnih fondova u skladu s najboljim praksama EU“ kroz koji će se educirati unutarnji revizori za obavljanje revizija u području Kohezijskog i strukturnih fondova, za twinning partnera odabrana je Republika Latvija, odnosno stručnjaci iz latvijskog Ministarstva financija. Projekt je trenutno u fazi ugovaranja, a svečano otvaranje projekta očekuje se sredinom svibnja 2014.

Novi projekt Središnje harmonizacijske jedinice za financiranje iz sredstava EU fondova

U cilju daljnjeg razvoja metodologije financijskog upravljanja i kontrola i unutarnje revizije, predstavnici Središnje harmonizacijske jedinice započeli su s aktivnostima izrade novog projektnog prijedloga kojim bi se osigurala potpora Središnjoj harmonizacijskoj jedinici u unaprjeđenju metodologije rada unutarnje revizije i financijskog upravljanja i kontrola, ažuriranju priručnika i tiskanju novih verzija priručnika i njihovih dodataka.

1.7.2. Konferencije, seminari, sastanci

Suradnja sa SIGMA-om

SIGMA je i ove godine Središnjoj harmonizacijskoj jedinici osigurala potporu u pripremi za obavljanje povremene provjere aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna angažiranjem stručnjaka koji će pomoći u definiranju sadržaja izvješća koje se ima izraditi nakon obavljenih provjera kvalitete kao i u strukturiranju nalaza te preporuka za unaprjeđenje kvalitete.

Pomoć SIGMA-e osigurana je i za pripremu novih Smjernica za upravljanje rizicima.

9. europski godišnji simpozij „EU fondovi u 2014. godini“

Dana 10. i 11. ožujka 2014. održan je 9. europski godišnji simpozij „EU fondovi u 2014. godini“ u organizaciji Europske akademije za poreze, ekonomiju i pravo. Simpozij je okupio 350 sudionika, stručnjaka iz područja upravljanja EU fondovima iz 28 zemalja.

Cilj simpozija bio je razmjena iskustava i dobre prakse zemalja članica EU u svrhu učinkovitog sustava upravljanja i kontrole EU fondova, posebice u predstojećoj financijskoj perspektivi 2014.-2020. Nakon uvodnog dijela, cijeli simpozij je organiziran po načelu sekcija koje su se istodobno održavale, a predavači su bili istaknuti stručnjaci iz Europske komisije, Europskog suda revizora, upravljačkih tijela (Managing Authorities), Tijela za plaćanje (Certifying Authority) i Tijela za reviziju (Audit Authority).

U dosadašnjoj financijskoj perspektivi 2007.-2013., uočene su određene slabosti koje su otežavale učinkovito i djelotvorno upravljanje sredstvima iz EU fondova:

prezahitjvne administrativne procedure, visoki administrativni troškovi, različita tumačenja nepravilnosti (od strane zemlje članice i EK ili Europskog revizorskog suda odnosno između EK i Europskog revizorskog suda), potom neodgovarajući omjer kvalitete i kvantitete ljudskih potencijala uključenih u sustav upravljanja i kontrole, prijevare i/ili korupcija.

U novom programskog razdoblju 2014.-2020. zbog svega navedenog, a u cilju učinkovitog i transparentnog sustava upravljanja i kontrole sredstava EU, Europska komisija zemljama članicama daje šest ključnih preporuka kako slijedi:

- 1. Smanjiti broj operativnih programa, strateških ciljeva i prioriteta** (dosad je broj operativnih programa po zemljama članicama bio vrlo raznolik, primjerice Španjolska je imala 20 operativnih programa, dok je Poljska imala samo jedan)
- 2. Smanjiti broj tijela nadležnih za samu provedbu projekata** (uz jasnu podjelu ovlasti i odgovornosti)
- 3. Izbjegavati donošenje novih dokumenata (smjernica, uputa, priručnika) kad je projekt već jednom krenuo u provedbu** (pravila trebaju biti jasna od samog početka kao i ostali uvjeti)
- 4. Uspostaviti i održavati funkcionalan informatički sustav s relevantnim i točnim podacima**
- 5. Osigurati revizorski trag** (svi koraci dokumentirani, odluke opravdane, kontrolni postupci dokumentirani, rezultati dostupni nadležnim tijelima)
- 6. Pojednostavljivanje pravila** na način da su upute koncizne i jasne, da uključuju rokove i financijske penale kojih se svi pridržavaju

Predstavnik Europskog revizorskog suda, g. Juan Ignacio Gonzales Bastero pojasnio je da Sud obavlja 3 vrste revizija: financijsku, reviziju usklađenosti i reviziju učinkovitosti te naglasio da prilikom obavljanja revizija revizori Europskog revizorskog suda uzimaju u obzir ne samo revizorske nalaze vanjske revizije (npr. revizora EK, Tijela za reviziju) nego jednako tako i nalaze unutarnje revizije. Vežano uz uzorkovanje,

revizori Europskog revizorskog suda, u prethodnom programskom razdoblju testirali su 7-8 projekata po operativnom programu te 7 transakcija po svakom projektu.

Izazovi s kojima se revizori Europskog revizorskog suda susreću u svome radu su često vezani uz neujednačene kriterije za ista područja u raznim zemljama članicama EU. Na primjer, pri obavljanju revizija planiranja operativnog programa u području zapošljavanja i socijalne skrbi, zemlje različito definiraju stariju radnu snagu. U nekim zemljama ta dobna granica je iznad 50 godina, u drugim zemljama iznad 55 ili više godina, što pokazuje nedosljednost kod definiranja kriterija i samim tim otežava pisanje revizijskih nalaza i izradu konačnog revizorskog izvješća.

G. Kaur Siruli, ravnatelj Tijela za reviziju u Estoniji naglasio je da je uloga upravljačkog tijela sada puno važnija i istaknutija u sustavu upravljanja i kontrola jer je upravljačko tijelo u potpunosti odgovorno i za provedbena tijela. Upravljačko tijelo mora biti sposobno pratiti i usmjeravati rad provedbenih tijela te redovito obavljati upravljačke provjere (management verifications). Tijelo za reviziju također nastavlja s revidiranjem računovodstva Tijela za plaćanje. Budući da je Tijelu za reviziju novi rok za dostavu dokumenata (Godišnjih financijskih izvješća (Annual Accounts), Izjava upravljačkih tijela (Management declaration) i Mišljenja Tijela o reviziji o izjavama upravljačkih tijela (Audit opinion/control report) 15. veljače, potrebna je iznimno dobra koordinacija s upravljačkim tijelima i Tijelom za plaćanje.

Nadalje, vezano uz suradnju unutarnjih revizora i Tijela za reviziju, iskustva su različita u zemljama članicama. Primjerice Tijelo za reviziju u Estoniji i Latviji se u velikoj mjeri oslanja na rad unutarnjih revizora te u nekim slučajevima Tijelo za reviziju prema potrebi dogovara s unutarnjim revizorima obavljanje određenih revizija EU fondova čiji nalazi služe za potrebe Tijela za reviziju. S druge pak strane, unutarnji revizori u Češkoj ne obavljaju revizije EU fondova nego to isključivo radi Tijelo za reviziju.

Ravnateljica Tijela za reviziju u Latviji, gđa. Nata Lasmane istaknula da je ključuspjeha dobra suradnja unutarnje i vanjske revizije te da se upravljačko tijelo u najvećoj mjeri oslanja na rad svoje unutarnje revizije.

2. Iz prakse za praksu

Autor teksta: Irena Majstorović, viši unutarnji revizor, Ministarstvo gospodarstva

Međunarodni certifikat CGAP (Certified Government Auditing Professional)

Međunarodni certifikat CGAP oblikovan je od strane Međunarodnog instituta unutarnjih revizora (IIA), a namijenjen revizorima koji rade u javnom sektoru od nacionalne do lokalne razine te u trgovačkim društvima u državnom vlasništvu.

Uvjeti za stjecanje certifikata odnose se na obrazovanje, karakterne reference, radno iskustvo, povjerljivost, etički kodeks te kontinuirano stručno usavršavanje.

CGAP ispit moguće je polagati putem računalne aplikacije u ovlaštenim centrima, što omogućuje testiranje u Hrvatskoj tijekom cijele godine. Prethodno, prije zakazivanja ispita, potrebno je prijaviti se na internetskim stranicama IIA i uplatiti troškove za polaganje ispita.

CGAP ispit obuhvaća 115 pitanja višestrukog izbora, koja su raspoređena u četiri područja. Trajanje ispita ograničeno je na 175 minuta. Za određene teme od kandidata se očekuje temeljito znanje i sposobnost primjene koncepata, dok se za ostala

područja traži poznavanje terminologije i osnova.

Ispitna pitanja se odnose na sljedeća područja:

I: standardi, upravljanje te regulatorni okvir za rizike i kontrole (10-20 % ispitnih pitanja),

II: revizorska praksa u javnoj upravi (35-45 % ispitnih pitanja),

III: revizorske vještine i tehnike u javnoj upravi (20-25 % ispitnih pitanja), te

IV: revizorsko okruženje u javnoj upravi (20-25 % ispitnih pitanja).

Na internetskim stranicama IIA zadana je literatura potrebna za pripremu ispita. Priprema za CGAP ispit u pravilu podrazumijeva samostalno učenje i ne zahtijeva propisani nastavni plan i program. Kandidati su slobodni odabrati vlastiti način pripreme za ispit. Na stranicama IIA moguće je nabaviti odgovarajuću pomoćnu literaturu koja može poslužiti kao vodič za pripremu ispita, a koja daje opći pregled tema koje su obuhvaćene ispitom. Međutim, važno je istaknuti kako je potrebno dodatno konzultirati propisane izvore literature.

Za kandidate koji su koncem 2013. iskazali interes za polaganje ispita CGAP Središnja harmonizacijska jedinica je u suradnji s HIIR-om, u siječnju 2014. organizirala

pripremu radionicu. Radionicu je vodio stručnjak s dugogodišnjim međunarodnim operativnim i konzultantskim iskustvom u području unutarnje revizije, kako u financijskom i korporativnom tako i u javnom sektoru. Radionica je ostvarila svoj cilj na način da je polaznicima, kroz praktične primjere ispitnih pitanja iz prethodnih razdoblja, pružen uvid u ispitnu materiju za sva četiri područja. Također su pruženi praktični savjeti na koji način pristupiti rješavanju određenih vrsta pitanja i prepoznati eventualne „zamke“, što je značajno obzirom na vremensko ograničenje za rješavanje ispita.

IIA i mreža pridruženih nacionalnih instituta unutarnjih revizora, promovira unutarnju reviziju kao jednu globalnu struku koja postupa u skladu s jednim skupom standarda, s jednom Etičkim kodeksom, te certificiranjem znanja polaganjem ispita u organizaciji IIA, koji traže jednaku razinu znanja za sve kandidate. U tom smislu promocija i stjecanje međunarodnog certifikata CGAP može u značajnoj mjeri doprinijeti jačanju stručnosti unutarnjih revizora i razvoju profesije unutarnje revizije u javnom sektoru.

Autori teksta: Kristina Hobolja, rukovoditeljica Odjela unutarnje revizije i Veliborka Andrianić, unutarnja revizorica, Hrvatski zavod za zapošljavanje

WAPES Peer Learning „Internal Auditing“ proces - učenje od kolega o unutarnjoj reviziji

U sklopu Svjetskog udruženja javnih službi za zapošljavanje (World Association of Public Employment Services - WAPES) na poziv i u organizaciji Savezne agencije za rad SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit - BA) od listopada 2010. predstavnice unutarnje revizije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje bile su uključene u radnu

skupinu Peer Learning „Internal Auditing“ s ciljem razmjene iskustava, znanja, promoviranja dobre prakse i uspostave međunarodne suradnje na području unutarnje revizije unutar javnih službi za zapošljavanje te je u svibnju 2011. održana završna konferencija s ciljem predstavljanja rezultata rada radne skupine u jedinstvenom alatu (Toolkit Internal Audit) vezano uz identificiranu dobru praksu na području unutarnje revizije javnih službi za zapošljavanje iz Njemačke, Austrije, Belgije (Le Forem, VDAB), Švedske, Rusije i Hrvatske.

Uvodni sastanak

Sastanak je bio organiziran na principu rasprava na kojima su unutarnji revizori iz različitih zemalja sudionica aktivno sudjelovali te obradili teme potrebne za unapređenje kvalitete rada unutarnjih revizora. Posebna pozornost bila je posvećena predstavljanju organizacijskog položaja unutarnje revizije s naglaskom na njihovu neovisnost unutar javne službe za zapošljavanje kao i o samom procesu unutarnje revizije. Osim toga, predstavljen je Uputnik za procjenu kvalitete unutarnje revizije (“Guideline on Conducting Quality Assessment”) koji je činio osnovu za daljnji rad radne skupine u sklopu WAPES Peer Learning „Internal Auditing“. Kako je kvaliteta rada unutarnje revizije od velike važnosti za samu organizaciju kroz njezin doprinos davanjem dodane vrijednosti organizaciji očekivala se daljnja suradnja zemalja sudionica prilikom popunjavanja samog upitnika i procjene kvalitete rada. Sukladno tome, očekivalo se od svih zemalja sudionica sastanka popunjavanje predmetnog upitnika i njegovo objedinjavanje od strane Savezne agencije za rad SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit- BA) radi prikaza dobre prakse i usklađenosti rada prema IIA standardima proizašlih iz rezultata popunjenih upitnika te je dogovoren plan međusobnih posjeta predstavnika unutarnjih revizija sudionica sukladno predloženoj matrici od strane Savezne agencije za rad SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit - BA) kao referentnu točku rada unutarnje revizije od strane druge zemlje sudionice te ujedno razmijenila iskustva i identificirala dobru praksu.

Prvi sastanak

Na prvom sastanku uz prisustvovanje predstavnice Njemačkog instituta unutarnjih revizora (DIIR) posebna pozornost bila je posvećena predstavljanju rezultata popunjenih upitnika ("Guideline on Conducting Quality Assessment") Njemačkog instituta unutarnjih revizora (DIIR) standarda 3 (Upravljanje kvalitetom) od strane svih zemalja sudionica. Također, unutarnji revizori iz različitih zemalja sudionica na sastanku su predstavili vlastita iskustva samoprocjene i vanjske procjene, uporabu IT alata u procesu unutarnje revizije, pitanje neovisnosti unutarnje revizije i izvješćivanja, prikazale praksu certificiranja unutarnjih revizora u svojim zemljama te predstavile mogućnosti daljnjeg razvoja karijere i općenito perspektive struke. Kako bi se izvršio neovisan uvid u rad unutarnje revizije od strane druge zemlje sudionice te ujedno razmijenila iskustva i identificirala dobra praksa uslijedili su predviđeni bilateralni posjeti između predstavnika unutarnje revizije javnih službi za zapošljavanje nakon kojih je bilo potrebno izvijestiti Saveznu agenciju za rad SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit - BA) o rezultatima posjeta.

Bilateralni posjeti

Sukladno planu bilateralnih posjeta uslijedio je bilateralni sastanak (bilateral meeting) u organizaciji Austrijske javne službe za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice Österreich - AMS) na kojem su prisustvovala predstavnice unutarnje revizije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. U uvodnom dijelu sastanka predstavljene su ključne aktivnosti Austrijske javne službe za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice Österreich - AMS). Temeljni dokument za održavanje bilateralnog sastanka bila je Povelja unutarnje revizije Austrijske javne službe za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice Österreich - AMS) u kojem su navedene ključne odrednice za razumijevanje položaja, rada i uloge unutarnje revizije AMS-a. Sastanak je bio organiziran na principu rasprava baziranih na rezultatima iz popunjenog upitnika ("Guideline on Conducting Quality

Assessment") od strane Austrijske javne službe za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice Österreich - AMS) na kojima su unutarnji revizori aktivno sudjelovali te obradili teme vezane uz vlastita iskustva u planiranju, procjeni rizika, provođenju samog revizijskog procesa, izvješćivanju, praćenju preporuka te ostala pitanja važna za obavljanje unutarnje revizije. Također, posebna pozornost bila je posvećena predstavljanju rezultata provedene samoprocjene i vanjske ocjene kvalitete rada unutarnje revizije Austrijske javne službe za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice Österreich - AMS). Navedeno je bilo korisno, obzirom da je omogućilo uvid u način samog procesa provedbe samoprocjene i vanjske procjene kvalitete rada unutarnje revizije.

Isto tako, nastavno na plan bilateralnih posjeta održan je i bilateralni sastanak (bilateral meeting) u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) na kojem su prisustvovala predstavnice unutarnje revizije javne službe za zapošljavanje Belgije (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding – VDAB) kako bi se pobliže upoznali s radom unutarnje revizije druge zemlje sudionice te ujedno razmijenila iskustva na referentnim područjima. Povelja unutarnjih revizora Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te popunjeni upitnik ("Guideline on Conducting Quality Assessment") također su činili referentne kriterije sastanka o kojima se raspravljalo te su predstavljene ključne aktivnosti unutarnje revizije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kao i ostala pitanja važna za obavljanje unutarnje revizije.

Treći sastanak

Nastavno na bilateralne posjete predstavnika unutarnje revizije javnih službi za zapošljavanje zemalja sudionica na sastanku se izvijestilo o rezultatima radnog posjeta unutarnje revizije od strane druge zemlje sudionice te ujedno razmijenjenog iskustva radi identificiranja dobre prakse. Posebna pozornost bila je posvećena izradi konačnog izvješća, temeljenog na prethodno poslanim inputima od strane

svake zemlje sudionice zadužene za pojedino područje iz izvješća. Sastanak je bio organiziran na principu radionica na kojima su unutarnji revizori zemalja sudionica aktivno sudjelovali s ciljem usuglašavanja konačne verzije izvješća radi predstavljanja na završnoj konferenciji te o samoj pripremi i organizaciji završne konferencije.

Završna konferencija

S ciljem predstavljanja rezultata rada radne skupine vezano uz identificiranu dobru praksu na području unutarnje revizije javnih službi za zapošljavanje iz Njemačke, Austrije, Belgije (Le Forem, VDAB), Švedske, Rusije i Hrvatske u sklopu WAPES Peer Learning "Internal Auditing" i u organizaciji Savezne agencije za rad SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit- BA) održana je završna konferencija 19. i 20. svibnja 2011., Nürnberg, SR Njemačka. Na konferenciji su prisustvovali i unutarnji revizori iz Savezne agencije za rad SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit- BA), kao i predstavnici Njemačkog instituta unutarnjih revizora (DIIR), predstavnici struke unutarnje revizije iz uglednih tvrtki SR Njemačke te predstavnici unutarnje revizije javnih službi za zapošljavanje drugih zemalja članica WAPES.

Konferenciju su otvorili predstavnici WAPES s predstavnicima Savezne agencije za rad SR Njemačke (Bundesagentur für Arbeit- BA) koji su zajedno s predstavnicima unutarnjih revizija zemalja sudionica sudjelovali u radu vezano za identificiranje dobre prakse na području unutarnje revizije unutar javnih službi za zapošljavanje. U prvom dijelu konferencije predstavljeni su rezultati rada radne skupine tijekom cijelog Peer Learning „Internal Auditing“ procesa od listopada 2010. do svibnja 2011. prezentirani u završnom izvješću pripremljenog od strane radne skupine zemalja sudionica, a temeljnog na upitniku ("Guideline on Conducting Quality Assessment") Njemačkog instituta unutarnjih revizora (DIIR) standarda 3 (Upravljanje kvalitetom). Drugi dio konferencije bio je organiziran na principu radionica (workshops) u okviru kojih su predstavljeni ključni revizijski procesi i procesi podrške koji su pružili

mogućnost zemljama koje nisu sudjelovale u Peer Learning „Internal Auditing“ procesu da postavbe pitanja i eventualno predstave svoju praksu i svoj način rada unutarnje revizije.

Na završnom dijelu konferencije dogovoren je nastavak suradnje predstavnika unutarnje revizije zemalja sudionica unutar javnih službi za zapošljavanje i nakon završetka projekta u sklopu WAPES Peer Learning „Internal Auditing“ radi uspostave mreže unutarnjih revizora javnih službi za zapošljavanje i kontinuirane suradnje kroz godišnje sastanke u cilju poboljšanja kvalitete rada unutarnje revizije te ujedno razmjene iskustva i izgradnje dobre prakse čime se osigurava održivost samoga projekta.

Više o tome:

<http://www.wapes.org/en/news/exchange-experiences-internal-audit-change-and-challenge-report>

Nastavak Peer Learning „Internal Auditing“

S ciljem nastavka daljnjeg rada, razvoja i održivosti međunarodne mreže unutarnjih revizora javnih službi za zapošljavanje u sklopu Peer Learning „Internal Auditing“ od 2012. redovito se održavaju godišnji sastanci radi daljnje identifikacije dobre prakse na području unutarnje revizije te razmjene iskustava i znanja unutarnje revizije unutar javnih službi za zapošljavanje Njemačke, Austrije, Švedske, Norveške, Grčke, Rusije, Belgije, Moldavije i Hrvatske. Sastanci su organizirani na principu radionica na kojima unutarnji revizori iz različitih zemalja sudionica aktivno sudjeluju te obrađuju relevantne teme iz područja unutarnje revizije uzimajući u obzir IIA standarde i specifičnosti unutarnje revizije u javnim službama za zapošljavanje kako bi pridonijeli poboljšanju kvalitete rada unutarnjih revizora.

3. Jeste li znali?

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine br. 19/14)

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti uvodi se obveza davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, odnosno primjena Zakona proširuje se i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uvodi se novo fiskalno pravilo koje je usklađeno s okvirom za upravljanje ekonomskom politikom u Europskoj uniji te koje, u odnosu na prethodno pravilo, uvažava postojanje ekonomskih ciklusa što je od iznimne važnosti za prevladavanje recesijskih uvjeta.

Člankom 11. Zakona propisan je način na koji čelnik odgovara za povredu odredaba Zakona. Zakonom su uvedene prekršajne odredbe čime se stavlja naglasak na vjerodostojnost danih Izjava o fiskalnoj odgovornosti, odnosno na jačanje sustava odgovornosti prilikom postupka davanja, ali i kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti koje daju čelnici.

Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, KLASA: 400-06/12-01/127; URBROJ: 513-05-02/13-7)

U cilju uspostavljanja sustava učinkovitog upravljanja državnom imovinom i izvještavanja o financijskom položaju države, a u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine br. 94/13), Uredbe o Registru državne imovine (Narodne novine br. 55/11) i Zakona o proračunu (Narodne novine br. 87/08 i 136/12), Ministarstvo financija donijelo je Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (KLASA: 400-06/12-01/127, URBROJ: 513-05-02/13-7).

Navedenom uputom se definiraju obveznici njene primjene i obuhvat imovine, naglašena je potreba usklađivanja knjigovodstvenog stanja i evidencije imovine, definirana su načela iskazivanja vrijednosti imovine i postupci procjene do sada neevidentirane imovine.

Obveznici primjene ove Upute su proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te ostali korisnici državne imovine.

Uputa je dostupna na stranicama Ministarstva financija:

<http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Uputa%20o%20priznavanju,%20mjenju%20i%20evidentiranju%20imovine%20u%20vlasnistvu%20Republike%20Hrvatske33.doc>

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine br. 79/13) – Obrazac JOPPD

Na temelju Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine br. 79/13) propisan je novi obrazac – Obrazac JOPPD.

Obrazac JOPPD je skraćeni naziv za Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja čija namjena je podnošenje podataka o ukupno ostvarenim primicima po pojedinom poreznom obvezniku.

U primjeni je od 1. siječnja 2014., a glavni cilj mu je zamijeniti sljedeće obrasce:

- Obrazac ID - Izvješće o primicima od nesamostalnog rada, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
- Obrazac ID-1 - Izvješće o isplaćenim primitku, dohotku, uplaćenim doprinosu, porezu i prirezu
- Obrazac IDD - Izvješće o drugom dohotku i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
- Obrazac IDD-1 - Izvješće o isplaćenju naknadi te osnovicama i obračunanim doprinosima za obvezna osiguranja drugom dohotku i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
- Obrazac IP – Podaci o poslodavcu isplatitelju plaće te podaci o radniku koji ostvaruje plaću
- Obrazac R-Sm – Specifikacija po osiguranicima o obračunanim doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja

Obrazac JOPPD obuhvaća podatke o primitcima od nesamostalnog rada, porezu na dohodak, prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja, zatim podatke o drugom dohotku (ugovor o djelu, autorski honorari, drugi dohodak u naravi) te pripadajućim

porezima i doprinosima, podatke o primitcima od kojih se utvrđuje dohodak od imovinskih prava, dohodak od kapitala ili dohodak od osiguranja. Uz navedene, u JOPPD-u iskazuju se još i podaci o isplatama dnevnica i putnih troškova, upotrebi privatnog automobila u službene svrhe i druge naknade.

Upiti u vezi Obrasca JOPPD mogu se dobiti na telefon 0800 72 22 ili na web stranicama Porezne uprave <http://www.porezna-uprava.hr/bi/Stranice/Pisite-nam.aspx>

4. Najavljujemo

- 6. međunarodnu konferenciju HIIR-a „Doprinos interne revizije korporativnom upravljanju“, koja će se održati u Zadru od 9.-12.4.2014.
Prijave na: <http://www.hiir.hr/>
- Predstavnici Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske za potrebe Državne riznice, a na inicijativu Središnje harmonizacijske jedinice održati će radionice na temu Strateško planiranje i Proračun usmjeren na ciljeve, travanj/svibanj 2014.
- Promatračka misija Europske komisije, Opće uprave za proračun, svibanj 2014.

5. Završne napomene

Međunarodni specijalistički programi izobrazbe

Ovim putem želimo vas obavijestiti o organiziranim međunarodnim specijalističkim programima izobrazbe iz područja financijskog upravljanja i kontrola, unutarnje revizije i upravljanja sredstvima iz fondova Europske unije, namijenjenim zainteresiranoj javnosti.

U nastavku navodimo popis institucija i poveznicu na njihove službene internetske stranice na kojima možete pronaći kataloge konferencija/seminara/radionica za 2014.:

Institucija	Internetska stranica	Katalog za 2014.
Institute of Internal Auditors (IIA)	www.theiia.org	https://na.theiia.org/training/Pages/Internal-Audit-Activity-Courses.aspx
European Institute of Public Administration (EIPA)	www.eipa.eu	www.eipa.eu/files/Catalogue2014web.pdf
European Academy for Taxes, Economics & Law	www.euroacad.eu	www.euroacad.eu/events/range/overview.html
Center of Excellence in Finance (CEF)	www.cef-see.org	www.cef-see.org/events/
ENA (Ecole nationale d'administration)	www.ena.fr/index.php?/en	www.ena.fr/index.php?/en/formation/International-cycles/CISAP
RESPA	www.respaweb.eu	www.respaweb.eu/40/events_list/upcoming

Pisanje članaka za Bilten - upute autorima

Pisanje članaka u pravilu je namijenjeno unutarnjim revizorima i osobama zaduženim za razvoj financijskog upravljanja i kontrola, ali i svi ostali zainteresirani mogu sudjelovati u izradi Biltena.

Autor je slobodan u izboru naziva i teme koju će obrađivati, uz naknadnu mogućnost izmjene od strane Središnje harmonizacijske jedinice. Tema treba biti iz područja unutarnje revizije, financijskog upravljanja i kontrola, vanjske revizije i drugih relevantnih područja. Kod pisanja je potrebno koristiti font Arial, veličina fonta 11, običan prored, obostrano poravnanje.

Članak za objavu (u veličini od pola stranice do najviše dvije stranice teksta) potrebno je dostaviti 15 dana prije završetka kvartala.

Pozivamo sve zainteresirane da nas na e-mail adresu zeljka.tufegdzc@mfin.hr kontaktiraju ako žele sudjelovati u izradi Biltena kroz pisanje određenog članka za jedan od nadolazećih brojeva.

Isto tako, pozvani su i svi ostali čitatelji da nam se jave na istu e-mail adresu ukoliko imaju ideju za određenu temu koju bismo mogli obraditi u budućnosti ili neku sugestiju za daljnje poboljšanje Biltena.

KLASA: 131-01/14-01/28
URBROJ: 513-08-03-14-1

Zagreb, 31. ožujka 2014.